

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

z dnia 6 lipca 1972 r.

w sprawie Sądu Dyscyplinarnego dla Sędziów Sądów Wojskowych.

Na podstawie art. 46 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166) Rada Państwa uchwała, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Sąd Dyscyplinarny dla Sędziów Sądów Wojskowych, zwany dalej Sądem Dyscyplinarnym, orzeka w sprawach sędziów sądów wojskowych, którzy popełnili przewinienie dyscyplinarne (tj. dopuścili się naruszenia obowiązków sędziiego, uchybienia powadze stanowiska sędziowskiego, naruszenia dyscypliny wojskowej oraz zasad honoru i godności żołnierskiej) albo wykroczenie.

2. Sąd Dyscyplinarny orzeka także w sprawach asesorów, którzy popełnili przewinienie dyscyplinarne albo wykroczenie podczas lub w związku ze sprawowaniem obowiązków sędziiego.

§ 2. W zakresie orzekania członkowie Sądu Dyscyplinarnego są niezawisli i podlegają tylko ustawom.

§ 3. 1. Postępowanie dyscyplinarne oraz postępowanie w sprawie zezwolenia na wszczęcie postępowania karnego toczy się z wyłączeniem jawności.

2. Na rozprawie przed Sądem Dyscyplinarnym mogą być jednak obecni sędziowie Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, zwanej dalej Izbą Wojskową, i sędziowie sądów wojskowych.

§ 4. Sąd Dyscyplinarny działa w siedzibie Izby Wojskowej.

Rozdział 2.

Wybór Sądu Dyscyplinarnego.

§ 5. 1. Wybory członków Sądu Dyscyplinarnego przeprowadza się w ciągu jednego miesiąca po wyborze sędziów Izby Wojskowej.

2. Kadencja Sądu Dyscyplinarnego trwa przez okres kadencji sędziów Izby Wojskowej.

§ 6. 1. Zebranie sędziów Izby Wojskowej dla dokonania wyboru Sądu Dyscyplinarnego zwołuje Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracami Izby Wojskowej, zwany dalej Pre-

zesem Izby Wojskowej. Zebraniu temu przewodniczy Prezes Izby Wojskowej lub wyznaczony przez niego sędzia Izby Wojskowej.

2. Przewodniczący zebrania przedstawia listę kandydatów, która powinna zawierać imiona i nazwiska dwunastu sędziów, w tym trzech spośród sędziów Izby Wojskowej oraz dziewięciu spośród sędziów sądów wojskowych, zwanych dalej sędziami.

3. Każdemu sędziemu Izby Wojskowej przysługuje prawo zgłaszania również innych kandydatów.

§ 7. 1. Zebranie wybiera trzyosobową komisję wyborczą dla ustalenia wyników wyborów.

2. Wyboru Sądu Dyscyplinarnego dokonuje się w głosowaniu tajnym.

3. Do ważności wyborów wymagana jest obecność co najmniej dziesięciu sędziów Izby Wojskowej.

§ 8. 1. Za wybranych uznaje się tych, którzy otrzymali najwięcej głosów, nie mniej jednak niż połowę głosów ważnie oddanych.

2. Przewodniczącym Sądu Dyscyplinarnego zostaje ten kandydat spośród sędziów Izby Wojskowej, który otrzymał najwięcej głosów, a zastępcą przewodniczącego ten, który otrzymał następną z kolei ilość głosów.

3. W razie otrzymania przez dwu lub więcej kandydatów równej ilości głosów przeprowadza się pomiędzy nimi dodatkowe wybory.

4. Z wyników wyborów komisja wyborcza sporządza protokół.

§ 9. Protokół z zebrania wyborczego podpisuje przewodniczący zebrania.

§ 10. W razie zdekompletowania składu Sądu Dyscyplinarnego utrudniającego normalne jego funkcjonowanie, Prezes Izby Wojskowej zarządza przeprowadzenie wyborów uzupełniających na okres do końca kadencji.

Rozdział 3.

Postępowanie dyscyplinarne.

§ 11. 1. Szef sądu wojskowego obowiązany jest niezwłocznie zameldować Prezesowi Izby Wojskowej o popeł-

nieniu przez podwładnego sędziego przewinienia dyscyplinarnego albo wykroczenia, a także o popełnieniu przez asesora przewinienia dyscyplinarnego albo wykroczenia podczas lub w związku ze sprawowaniem obowiązków sędziego.

2. Prezes Izby Wojskowej, powziąwszy wiadomość o popełnieniu przez sędziego lub asesora przewinienia dyscyplinarnego albo wykroczenia, przekazuje sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 12. 1. Postępowanie prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego ma na celu stwierdzenie, czy istnieją dostateczne podstawy uzasadniające podejrzenie, że zostało popełnione przewinienie albo wykroczenie, wyjaśnienie wszystkich okoliczności mających znaczenie dla postępowania dyscyplinarnego oraz zebranie dowodów w sprawie.

2. W toku tego postępowania rzecznik dyscyplinarny zaznajamia obwinionego i jego obrońcę z postawionymi mu zarzutami i treścią zebranych dowodów oraz przyjmuje od obwinionego wyjaśnienia i wnioski.

§ 13. 1. W zależności od wyników przeprowadzonego postępowania rzecznik dyscyplinarny przedstawia Prezesowi Izby Wojskowej wniosek:

- 1) o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym,
- 2) o niewszczywanie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym albo
- 3) o wymierzenie obwinionemu kary upomnienia przez przełożonego z pominięciem postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Izby Wojskowej. W razie zatwierdzenia wniosku rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rzecznik dyscyplinarny kieruje do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o wszczęcie postępowania.

§ 14. Prezes Izby Wojskowej może wystąpić do Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o zawieszenie sędziego albo asesora w czynnościach służbowych, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 42 § 1 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 23, poz. 166).

§ 15. Po otrzymaniu wniosku rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym, przewodniczący tego Sądu wyznacza skład orzekający oraz protokolanta spośród członków Sądu Dyscyplinarnego.

§ 16. 1. Wniosek o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym rozpoznaje ten Sąd na posiedzeniu i w razie uwzględnienia wniosku wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania. W postanowieniu tym należy oznaczyć dokładnie zarzuty, które mają być przedmiotem postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym.

2. Przed wydaniem postanowienia, o którym mowa w ust. 1, Sąd Dyscyplinarny może zarządzić uzupełnienie postępowania przez sędziego Sądu Dyscyplinarnego wyznaczonego spoza składu orzekającego.

§ 17. 1. Sąd Dyscyplinarny wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym, jeżeli nie znajduje podstaw do wszczęcia takiego postępowania.

2. W przypadku określonym w ust. 1 Sąd Dyscyplinarny może wystąpić o wymierzenie obwinionemu kary upomnienia przez przełożonego.

§ 18. 1. Sąd Dyscyplinarny przesyła odpisy postanowień, o których mowa w § 16 i 17, do wiadomości rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obwinionemu i jego obrońcy.

2. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje zażalenie w terminie siedmiu dni od dnia dorę-

czenia orzeczenia. Zażalenie rozpatruje Izba Wojskowa na posiedzeniu w składzie trzech sędziów.

§ 19. 1. Po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego wyznacza termin rozprawy oraz zawiadamia o tym rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego i jego obrońcę, a także wzywa na rozprawę powołanych świadków i biegłych.

2. Nie usprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

§ 20. 1. Rozprawa rozpoczyna się od odczytania postanowienia o wszczęciu postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym. Następnie wyjaśnienia składa obwiniony, przesłuchuje się świadków i biegłych oraz przeprowadza się inne dowody. Akta postępowania przeprowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego można za zgodą obwinionego i rzecznika dyscyplinarnego odczytać w całości lub w części.

2. Jeżeli wyjaśnienia obwinionego, który na rozprawie przyznaje się do winy, nie budzą wątpliwości, Sąd Dyscyplinarny za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego może nie przeprowadzać postępowania dowodowego lub przeprowadzić je tylko częściowo.

3. Po zamknięciu przewodu sądowego udziela się głosu rzecznikowi dyscyplinarnemu, obrońcy i obwinionemu.

§ 21. 1. Sąd Dyscyplinarny wydaje wyrok:

- 1) uznający obwinionego za winnego zarzuconego mu czynu w całej rozciągłości lub częściowo i wymierza mu karę określoną w art. 39 § 1 ustawy z dnia 8 czerwca 1972 r. o ustroju sądów wojskowych,
- 2) uniewinniający obwinionego z postawionych mu zarzutów,
- 3) orzekający o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.

2. W razie jednoczesnego orzeczenia kar dyscyplinarnych za kilka przewinień lub wykroczeń wymierza się jako karę łączną najsurowszą z wymierzonych kar.

§ 22. 1. W naradzie uczestniczą jedynie członkowie składu orzekającego.

2. Wyrok sporządza się bezpośrednio po głosowaniu, podpisują go wszyscy członkowie składu orzekającego, po czym przewodniczący ogłasza wyrok.

3. Uzasadnienie wyroku należy sporządzić w ciągu siedmiu dni i niezwłocznie doręczyć je wraz z wyrokiem rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obwinionemu i jego obrońcy.

§ 23. 1. Od wyroku Sądu Dyscyplinarnego służy obwinionemu, jego obrońcy i rzecznikowi dyscyplinarnemu odwołanie do Izby Wojskowej w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia wyroku.

2. Odwołanie rozpoznaje Izba Wojskowa na rozprawie w składzie trzech sędziów Izby Wojskowej.

§ 24. 1. Sąd odwoławczy na posiedzeniu:

- 1) pozostawia odwołanie bez rozpoznania w razie wniesienia po upływie terminu lub przez osobę nie uprawnioną albo
- 2) zarządza wyznaczenie rozprawy.

2. Sąd odwoławczy może zlecić uzupełnienie materiału dowodowego przez sędziego Sądu Dyscyplinarnego.

3. Do postępowania odwoławczego mają zastosowanie odpowiednie przepisy o postępowaniu przed Sądem Dyscyplinarnym.

§ 25. 1. Kara dyscyplinarna powinna być wykonana niezwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku.

2. Kary upomnienia, nagany i surowej nagany uważa się za wykonane z chwilą uprawomocnienia się wyroku. Wy-

konanie pozostałych kar należy do kompetencji właściwych organów.

§ 26. Karę dyscyplinarną wpisuje się w aktach osobowych ukaranego.

§ 27. 1. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi ukarany, a w innych przypadkach — Skarb Państwa.

2. Sąd Dyscyplinarny ma prawo, uwzględniając stosunki majątkowe ukaranego, zwolnić go od zwrotu kosztów postępowania w całości lub części.

§ 28. 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego może nastąpić na wniosek Prezesa Izby Wojskowej, jeżeli postępowanie przed Sądem Dyscyplinarnym nie zostało wszczęte lub wydanie wyroku nastąpiło wskutek przestępstwa albo jeżeli w ciągu pięciu lat wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogą uzasadniać ukaranie lub wymierzenie kary surowszej.

2. Wznowienie postępowania na korzyść ukaranego może nastąpić na jego wniosek, a w razie jego śmierci — na wniosek małżonka lub krewnych w linii prostej albo na wniosek Prezesa Izby Wojskowej.

§ 29. W kwestii wznowienia postępowania orzeka Sąd Dyscyplinarny; jeżeli zostało ono zakończone orzeczeniem Izby Wojskowej, orzeka Izba Wojskowa w takim samym składzie.

Rozdział 4.

Zezwolenie na wszczęcie postępowania karnego.

§ 30. 1. Z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wszczęcie postępowania karnego przeciwko sędziemu występuje do Sądu Dyscyplinarnego właściwy prokurator.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozstrzyga niezwłocznie Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu w składzie trzech sędziów.

§ 31. 1. W posiedzeniu bierze udział prokurator wojskowy wyznaczony przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

2. Sąd Dyscyplinarny może wezwać i wysłuchać na posiedzeniu sędziego, przeciwko któremu ma być wszczęte postępowanie karne, a także pokrzywdzonego.

3. Jeżeli przeciwko sędziemu, o którym mowa w ust. 2, toczy się równocześnie postępowanie dyscyplinarne, w posiedzeniu bierze udział również rzecznik dyscyplinarny.

§ 32. 1. Zażalenie prokuratora lub rzecznika dyscyplinarnego na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego odmawiające zezwolenia na wszczęcie przeciwko sędziemu postępowania karnego rozpoznaje Izba Wojskowa na posiedzeniu w składzie trzech sędziów Izby Wojskowej.

2. W posiedzeniu udział prokuratora jest obowiązkowy. Prawo wzięcia udziału w posiedzeniu mają sędzia, przeciwko któremu ma być wszczęte postępowanie karne, oraz rzecznik

dyscyplinarny, jeżeli zachodzi przypadek określony w § 31 ust. 3.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 33. Pierwsze wybory członków Sądu Dyscyplinarnego przeprowadza się w ciągu jednego miesiąca od dnia wejścia w życie uchwały.

§ 34. Jeżeli obwiniony w toku postępowania dyscyplinarnego zostanie zwolniony ze służby sędziowskiej, postępowanie toczy się dalej, przy czym — w razie przejścia obwinionego do innej służby państwowej albo do adwokatury lub podjęcia pracy w jednostce gospodarki społecznej, w organizacji lub instytucji społecznej — Sąd Dyscyplinarny przesyła orzeczenie w jego sprawie nowej władzy przełożonej.

§ 35. 1. Jeżeli miejsce pobytu obwinionego jest nieznane i nie da się go bez szczególnych trudności ustalić, wszelkie pisma doręcza się jego obrońcy, którego w razie potrzeby należy wyznaczyć z urzędu.

2. W razie wydania orzeczenia o ukaraniu w warunkach określonych w ust. 1, obwiniony może w ciągu miesiąca od daty, kiedy się o nim dowiedział, zażądać wznowienia postępowania, choćby nie zachodziły do tego warunki określone w § 28 ust. 1.

3. Przepis § 28 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 36. Czynności członków Sądu Dyscyplinarnego, rzecznika dyscyplinarnego, obrońcy oraz protokolanta są czynnościami służbowymi.

§ 37. 1. Żołnierze i pracownicy cywilni, wyznaczeni w charakterze świadków lub biegłych albo powołani do współdziałania w postępowaniu dyscyplinarnym poza zwykłym miejscem służbowym, otrzymują należności przewidziane w przepisach wojskowych o należnościach w razie podróży służbowej.

2. Osoby nie wymienione w ust. 1, a wezwane do współdziałania w postępowaniu dyscyplinarnym albo wezwane w charakterze świadków lub biegłych, otrzymują należności przewidziane w przepisach o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym.

3. Przepis ust. 1 stosuje się również do obwinionego, jeżeli postępowanie przed Sądem Dyscyplinarnym nie zostało wszczęte albo obwiniony został uniewinniony lub postępowanie zostało umorzone.

§ 38. Orzeczenie dyscyplinarne można podawać za zezwoleniem Prezesa Izby Wojskowej do wiadomości osób nie biorących udziału w postępowaniu jedynie po jego uprawnieniu się.

§ 39. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *L. Stasiak*